

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2023. július 10.

1. Megszületett a kormánymegállapodás a 2024-es költségvetésről

Hosszas, gyakran nyíltan lefolytatott vitákat követően sikerült megegyeznie a szövetségi kormánynak a 2024-es évi költségvetésről, amelyben a kiadásokat az idei évhez képest 30,6 milliárd euróval, 445,7 milliárd euróra tervezik csökkenteni. A Szövetségi Pénzügyminisztérium elgondolása szerint az előző évek válság okozta többletkiadásai után megszorítóbb kurzust kell majd követni, és az Alaptörvényben rögzített adósságfékelt újra betartatni. Ennek megfelelően a tervezet jövőre csak 16,6 milliárd euró új adósságot irányoz elő, ami az adósságfék által megszabott kereteken belül van. A minisztérium számításai szerint a 2024-es összkiadások ennek ellenére 25 százalékkal meghaladnák a válság előtti, 2019-es szintet. Christian Lindner (FDP) szövetségi pénzügyminiszter a költségvetéssel kapcsolatban elmondta: *„Olyan költségvetési tervezetet fogadtunk el, amely elismeri a költségvetési realitásokat. (...) A korábbiakkal ellentétben a különböző politikai elképzeléseket nem lehet elfedni azszal, hogy egyre több pénzt használunk fel”*. Olaf Scholz (SPD) kancellár a költségvetés tervezésének központi elemeként a biztonságot nevezte meg, utalva itt a honvédelem szerepére. Második és harmadik legfontosabb prioritásként a kormányfő még Németország iparának megőrzését és fejlesztését, valamint a társadalmi kohézió erősítését jelölte ki.

Mint minden évben, most is a Szövetségi Munkaügyi és Szociálisügyi Minisztériumnak áll majd a legtöbb pénz a rendelkezésére. 2024-ben ez közel 172 milliárd eurót jelent, az idei körülbelül 166 milliárd után, ami így a teljes költségvetés több mint egyharmadát teszi majd ki. Ebből az összegből csak a nyugdíjbiztosításra 127 milliárd euró juttatnak, szemben az idei 121 milliárd euróval. A Szövetségi Családügyi Minisztériumnak jövőre közel 218 millió euróval kevesebből kell gazdálkodnia, így a becsült összkiadás mintegy 13,5 milliárd eurót tesz majd ki, amiért a minisztérium költségvetésének legnagyobb tételét, a családi pótlék kiadásait kell majd csökkenteni. A bérpótló juttatást, amelyet az állam akkor fizet, ha a szülők gyermekük születése után otthon maradnak, ezentúl csak azok a szülők kapják, akik együttesen nem keresnek többet évi 150 ezer eurónál (korábban ez a határ 300.000 euró volt). Jelentősen spórolnia kell továbbá a Szövetségi Egészségügyi és a Szövetségi Oktatási és Kutatási Minisztériumoknak is.

Ezzel szemben a védelmi költségvetés 1,7 milliárd eurós pluszával, amely körülbelül 51,8 milliárd eurót tesz majd ki, kiemelkedik a megszorítások közül. Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter azonban nem örülhet a 2024-re vonatkozó emelésnek, mert az összeg nagyjából csak a béremelések miatt szükségessé váló igényeket fedezi majd. A tavaly megszavazott 100 milliárdos védelmi külön alaphoz jövőre 19,2 milliárd eurót fektetnek be, és a szövetségi kormány jövőre tervezi először teljesíteni a NATO által előírt bruttó hazai össztermék két százalékos ráfordítását is.

A múlt hét szerdán a kabinet által elfogadott 2024. évi költségvetési tervezetet és a 2027-ig tartó középtávú pénzügyi tervezetet következőnek a Bundestag tárgyalja majd, a végleges elfogadásra röviddel az év vége előtt kerülhet sor. Ugyanakkor a költségvetési tervezet előkészítése és elfogadása újabb töresek és összetűzéseket okozott a kormánykoalíció pártjai (SPD-Zöldek-FDP) között, és több miniszter is

elégedetlen a neki járó pénzügyi forrásokkal. Ennek eredményeképp várhatók további viták a kormányon belül az elosztással és a megtakarítási előirányzásokkal kapcsolatban.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Nem sikerült a nyári szünet előtt elfogadni a vitatott „fűtési törvény” tervezetét

Bár Olaf Scholz kancellár fellépésével látszólag sikerült pontot tenni a kormánykoalíció pártjait, különösen pedig a Zöldek és az FDP vezető politikusait megosztó törvényjavaslat körüli vitára, a Szövetségi Alkotmánybíróság (Bundesverfassungsgericht) döntése alapján most mégis kénytelen ősre halasztani a kormány a tervezet parlamenti elfogadását.

Thomas Heilman (CDU) Bundestag-képviselő keresetére válaszul a bíróság kimondta, hogy a törvénytervezet elfogadása alkotmányellenes, amennyiben nem áll kellő idő a képviselők rendelkezésére a tervezet szövegének áttanulmányozására. Így hiába született kinkeserves kompromisszum a koalíción belül, a Zöldek által olyannyira szorgalmazott nyári szünet előtti parlamenti szavazásra nem kerülhet sor. Ezt megelőzően az FDP sikeresen harcolt a törvénytervezet tartalmának újra definiálása érdekében. Ennek megfelelően a „fűtési törvény” a legtöbb lakástulajdonos számára csak akkor válik aktuálissá majd, amikor az önkormányzatok bemutatják a helyi fűtési tervezésre vonatkozó koncepciójukat. A gázfűtés pedig bizonyos feltételek mellett a jövőben is lehetséges lesz, illetve a meglévő fűtési rendszerekbe a már bevezetett épületenergetikai törvényen túl nem lesz további beavatkozás. A Zöldek ellenben mérsékelt sikerként könyvelhették el annak az elvnek az érvényben maradását, mely szerint az új fűtési rendszereket egy átmeneti időszak után legalább 65%-ban megújuló energiával fogják táplálni.

A Szövetségi Alkotmánybíróság döntését követően az Unió-pártok Bundestag-frakciója a tervezet teljes újratárgyalásának szükségességére hívta fel a figyelmet, ezzel szemben a koalíciós pártok elutasítják a további tartalmi változások napirendre tűzését, és a Bundestag őszi ülészakának szeptemberi megkezdését követően azonnal szavazni szeretnének a törvényjavaslatról.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Az eutanáziával kapcsolatos törvénytervezet elutasítása

Az öngyilkosságban való segítségnyújtás továbbra sem lesz törvényileg szabályozva Németországban azt követően, hogy az eutanáziával kapcsolatban beterjesztett mindkét kormánypárti törvényjavaslat elbukott a Bundestagban. A benyújtott két tervezet azt akarta elérni, hogy a kábítószer-törvény módosításával immár legálissá váljon az eutanáziához szükséges halálos gyógyszerek orvosi felírása, azonban a két javaslat eltérő mértékű előfeltételeket írt elő ehhez a lépéshez.

Az első tervezet Lars Castellucci SPD-s politikus és Ansgar Heveling CDU-s képviselőtől származott, és a Zöldek, az FDP és a Baloldal képviselői is támogatták. A javaslat szerint az úgynevezett üzletszerű eutanáziát ismét büntethetővé kellene tenni, és magát az eutanáziát is csak szigorú feltételek mellett lenne szabad engedélyezni. A tervezet a jogsértéseket három évig terjedő szabadságvesztéssel büntette volna. Az érintetteknek többek között több előzetes pszichiátriai vagy pszichoterápiás vizsgálaton kellett volna átesniük, valamint további orvosi tanácsadásban kellett volna részesülniük, és csak e lépések után, egy bizonyos idő elteltével vehették volna igénybe az asszisztált öngyilkosságot. Végül a tervezetről tartott szavazáson 304 parlamenti képviselő szavazott mellette és 363 ellene.

A második törvényjavaslatot az FDP-s Katrin Helling-Plahr és Renate Künast, a Zöldek politikusa, valamint az SPD és a Baloldali Párt más képviselői által vezetett csoport nyújtotta be. Ők az eutanáziához való jogot akarták kivenni a büntetőjogból. Helyette a szabályozást egy széles körű tanácsadói hálózatra bízta volna, de ez a javaslat is elbukott a Bundestag előtt 287 igen szavazattal a 375 nem ellenében.

Az eutanázia jogi szabályozására azután vált szükségessé, hogy a Szövetségi Alkotmánybíróság 2020-ban hatályon kívül helyezte a büntető törvénykönyvben az eutanázia tilalmát. A bírák véleménye szerint az önrendelkezéshez való jog magában foglalja az öngyilkossághoz való segítségnyújtás lehetőségét is. Így az öngyilkosság Németországban alapvetően legális, akárcsak az asszisztált öngyilkosság. A bíróság azonban az törvényalkotó figyelmébe ajánlotta az asszisztált öngyilkosság kereteinek törvényi szabályozását annak hiányára rámutatva.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. 243 millió euró kártérítést kell fizetnie Németországnak

Az illetékes választottbírói eljárás lezárultával a szövetségi kormányt 243 millió euró kártérítés kifizetésére kötelezték az autópálya használati díj 2019-es bevezetése miatt. Az utolsó Merkel-kormány 2019-es terve szerint az autópálya használati díj a német autópályák valamennyi használójára vonatkozott volna, azonban a német autósokat a gépjárműadó révén tehermentesítették volna. Az Angela Merkel (CDU) kancellár vezette nagykoalíció még az európai jogi aggályok ellenére is be kívánta vezetni a szabályozást, azonban ettől kénytelen volt végül eltekinteni azt követően, hogy az Európai Bíróság Ausztria panaszra nyomán 2019-ben elmarasztalta és tervezet leállítására kötelezte Németországot. Ugyanakkor mivel az üzemeltető céggel már megkötötték a szerződést, az ügy a választott bíróság elé került. A több évig elhúzódó és zárt ajtók mögött zajló eljárásra végül most került pont.

Volker Wissing (FDP) szövetségi közlekedésügyi miniszter érthetetlennek nevezte a korábbi kormány döntését, egyúttal „súlyos hibaként” értékelve azt. „*Számomra érthetetlen, hogyan történhetett meg, hogy a bírósági döntések ismerete előtt szerződéseket írtak alá ebben a kérdésben.*” – jelentette ki Wissing. A miniszter egyúttal keserű, de elfogadható ítéletről beszélt – ami az eredetileg több mint 700 millió eurós kártérítési igény ismeretében érthető is.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. A kormánypártok elutasítják a kancellár felelősségét vizsgáló bizottság felállítását

A kormánykoalíció pártja (SPD-Zöldek-FDP) leszavazták az Unió-pártok által benyújtott kérvényt, amely egy külön vizsgálóbizottság felállítását célozta a Warburg bank adóbotránya ügyében. A vizsgálóbizottság Olaf Scholz (SPD) kancellár az esetben betöltött szerepével foglalkozott volna, mivel a szociáldemokrata politikust több esetben is érték vádak esetleges érintettsége miatt, mégpedig, hogy hamburgi polgármestersége idején szerepet játszott a Warburg bank körül kialakult cum-ex néven elhíresült adócsalási ügyletekben, amely legalább 12 milliárd euró kárt okozott az államnak. A kancellár a vádak már visszautasította, illetve az ügyben végzett vizsgálatokat is bizonyíthatóság hiányában megszüntették. Mindazonáltal az Unió-pártok tovább szeretnék vizsgálni az ügyet, amiért a vizsgálóbizottságot is létre szeretnék hozni.

Pikkantériája még az elutasított kérvénynek, hogy ez az első alkalom a Bundestag történetében, hogy egy vizsgálóbizottság felállítására vonatkozó ellenzéki indítványt elutasítottak. Erre reakcióként a CDU/CSU azonnal alkotmányjogi panasszal fog élni a Szövetségi Alkotmánybíróság előtt, mert szerintük ez létfontosságú ellenzéki jog, amelyet most a kormánykoalíció megsértett. Ezzel szemben Johannes Fechner, az SPD jogpolitikusa a Zöldekhez hasonlóan alkotmányellenesnek nevezte az Unió-pártok indítványát, mert abban szerinte hiányzik a szövetségi hivatkozás az ügygel kapcsolatban.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. AfD – magas keleti támogatottság mellett erős országos elutasítottság

Az AfD toronymagasan nyerné a választásokat Thüringiában amennyiben most vasárnap tartanák meg azt – derül ki az Infratest-dimap friss közvélemény-kutatásából. Az egy évvel ezelőtti méréshez képest a párt 9%-al tudta növelni támogatottságát és immár 34%-on áll, messze megelőzve a 21%-al a második helyen álló CDU-t (-1% az egy évvel ezelőtti méréshez képest). Ehhez hasonlóan stagnál a tartományban a miniszterelnököt adó Baloldal népszerűsége is (20%, -2% a 2022-es felméréshez képest).

Az egy év múlva esedékes tartományi választások előtt különösen rossz képet fest a felmérés a szövetségi kormánypártok megítéléséről. Az SPD jelenleg 10%-on áll (-1%), míg a Zöldek 5%-os eredménnyel(-2%) éppen bejutnának a tartományi törvényhozásba. Az FDP azonban jelenlegi 4%-os támogatottságával (-1%) már nem tudná ugyanezt elmondani magáról. Mindez azt jelentené, hogy az AfD – a többi párt által deklarált – politikai karanténjának a fenntartása érdekében egy rendkívül nehéznek ígérkező, négypárti „anti-AfD” koalíció felállítására lenne szükség.

Az AfD keleti tartományokban való rekordmagas támogatottsága ugyanakkor csalóka képet festhet a külső megfigyelő számára, hiszen növekvő népszerűsége mellett a párt osztársadalmi elutasítottsága változatlanul rendkívül magas. A Forsa közvéleménykutató cég friss, reprezentatív felmérése szerint ugyanis jelenleg négyből három német választó egyetért az AfD esetleges jövőbeni koalíciókból való teljes kizárásával.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktualitások

Intézetünk teljes munkaidős **projektkoordinátori álláslehetőséget** hirdet októberi kezdéssel, valamint **részmunkaidős gyakornoki pozícióra** hirdet pályázatot a nyári időszaktól kezdődően.

További részletekért kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

A Mathias Corvinus Collegium 2023. július 27-29. között idén is megrendezi egyedülálló szakmai és zenei fesztiválját, az MCC Fesztet. A Fesztivál keretében a Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért különböző német vonatkozású programokkal várja Önt és kedves családját.

További részletekért kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

Tényleg politikai áttörés előtt áll az AfD Németországban? Többek között erről nyilatkozott Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója az M1 híradójában.

A teljes interjú megtekintéséhez kattintson az [M1 honlapjára](#).

Megszerezte első polgármesteri tisztségét az Alternatíva Németországnak (AfD) német ellenzéki párt egy Szász-Anhalt tartományi településen, miközben egy új közvélemény-kutatás szerint tovább emelkedett a népszerűsége, és immár stabilan a második a jobbközép CDU/CSU mögött – mondta Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója az Inforádióknak.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Infostart honlapjára](#).

Története legsikeresebb időszakában jár az Alternatíva Németországért (AfD) jobboldali párt, amely a felmérések szerint már közvetlenül a legnagyobb politikai erő mögé zárkózott fel. Dobrowiecki Péter, a Magyar-Német Intézetének kutatási vezetője a Magyar Nemzetnek elmondta, hogy miből tudott ekkora támogatottságot kovácsolni a párt.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet honlapjára](#).

A németek többsége kritikus Magyarországgal, negyedük viszont világitótoronyként tekint hazánkra. A Mandiner hetilap Hermann Binkerttel, a német INSA közvélemény-kutató cég vezetőjével, aki a Magyar-Német Intézet meghívására érkezett Magyarországra, készített interjút.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

Két helyi, de annál nagyobb jelentőségű választási győzelmet követően, dinamikus növekvő országos támogatottság mellett, látszólag politikai áttörés előtt áll az AfD Németországban. Tényleg megérett az idő egy németországi „alternatíva” számára, vagy inkább egy ideiglenes jelenségnek lehetünk tanúi? Többek között erről beszélt a Magyar-Német Intézet igazgatója, Bauer Bence az Inforádióknak.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Megszerezte első polgármesteri tisztségét, az Alternatíva Németországnak nevű bevándorlás-ellenes német ellenzéki párt. Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója a HírTv Globál című műsorának úgy fogalmazott: a németek paradigmaváltást követelnek és sokan az AfD-ben látják a jövőt.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [HírTv honlapjára](#).

Vannak dolgok, amelyek előre láthatóak. A politikában is. Az ember tudja, hogy eljönnek, és hogy elkerülhetetlenek. Alexander Grau a Corvinákon írta le gondolatait az AfD erősödésével kapcsolatban.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Corvinák honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu